

מסורת הש"ס

(א) מדות פ"ה מ"ג ע"ש, (ב) מנחות כא: וע"ש בתוס' (ג) ממד כח: מדות פ"ה מ"ד, (ד) [ממד כה: מד' פ"ה מ"ה], (ה) [לקמן ל. לא. ע"א. ונחמ יו"ע], (ו) [נעל יד:], (ז) קדושין כג: נדרים לה:, (ח) [ז"ל קרבנותיו יעבידן], (ט) [ז"ל קריב], (י) ע"י מו"ט ד"ה לשכת המדיחין,

הגהות הב"ח

(א) גמ' ש"י לו שער (הקרבן) מו"מ וי"ב ס"א הברורות: (ב) שם שנצפון שער ניטון וכמין אכסדרה היה: (ג) שם ולוים מלמטה (ושלפנים ממנה החל) תלמי' וי"ב ס"א ופתח היה לו לחיול: (ד) רש"י ד"ה עולה לגג בית הפרוה: (ה) ד"ה דאי לא תימא הכי אלא לא צעיק לאטרומיה:

תום ישינים

לשכת הפרוה ששם מולחין עורות קדשים. היינו לשכת המלח השטויה (גריסת) [בהקומין] רבה [מנחות כא, א] כשנשה מקומות המלח מויה כלשכת המלח ועל גבי הכנס סו', ואין זו לשכת המלח (ואולי) [דהכל] שומעין זו מנה לכל כרבי סעודה. רבינו אריה. בצפון דתנן שש לשבות. לדרוס גרסין בקמיתא גבי לשכת המלח ופסרו ומדיחין ונצפון גרסין בנתרימא לשכת הגולה סו'. וכן מוחא טויה דבסמין דקאמר אזיל לדרוס וטביל [וניית], אלמא שער מימס היה צלל לשכחו וכו', ובמדות [פ"ה מ"ג] גרס איפכא. וזו הגירסא נראה לרבינו עיקר. שער הדקין. יט לפרס שדך שם היו מביאין אש למערה. שער הקרבן. שמה דרך שם היו מביאין קרבנות. לבהדי פניא מדי עיזויה. שטורי דהזאמז טימאלו וכרבי עקיבא. דאי ס"ד הני בהני ש"אוי דידן ניבהו. וא"ת והא בנדרים פרק א"ן צין המודר [לה, ב] איבער לן אי שלחי דידן אי שלחי דרחמנא נינהו ולא איפשטא, ואמאי לא פשטינן ליה מהאיך. וי"ל דלא ניחא ליה לפושטה מדברי אמורא. וכי האי גוונא פריך בנבא מניעא [וי, א] ובכתובות [פט, א] גבי אלמנה מן האירוסין יט לה כתובה שהיה יכול להוכיח קן מדברי אמוראים.

שבעת ימים פרק ראשון יומא

גמ' **תנא ללמדו חפינה**. מוליכין אותו לבית אצטנינס ששם הקטרת מזוי: **לשכת פרהדרין**. לישן שם: **לשכת אצטנינס**. ללמוד חפינה: **על גגה**.

היה בית הטבילה מי מעיין היו באין לשם ברומה: **מסיבה**. צנין אבנים מעלות מגלגלות וסובבות במקיף עמוד כמין עץ גלגל של

גמ' **תנא ללמדו חפינה** אמר רב פפא שתי לשכות היו לו לכ"ג אחת לשכת פרהדרין ואחת לשכת בית אבטינס אחת בצפון ואחת בדרום אחת בצפון דתנן איו^א ' לשכות היו בעזרה ג' בצפון וג' בדרום שבדרום לשכת המלח לשכת הפרוה לשכת המדיחין לשכת המלח ששם היו נותנין מלח לקרבן לשכת הפרוה א ששם היו מולחין עורות קדשים ועל גגה היתה בית טבילה לכ"ג ביוה"כ לשכת המדיחין שם היו מדיחין קרבי קדשים ומשם מסיבה עולה לגג בית הפרוה ג' שבצפון לשכת העין לשכת הגולה לשכת הגזית לשכת העין אמר ר' אליעזר בן יעקב שכחתיו

מה היתה משמשת אבא שאול יאומר לשכת כ"ג היתה אחורי שתיהן וגג שלשתן שוה לשכת הגולה שם היה בור הגולה והגלגל נתון עליו ומשם מספיקין מים לכל העזרה לשכת הגזית ישם היה סנהדרין של ישראל יושבת ודנה את הכהנים ומי שנמצא בו פסול היה לובש שחורים ומתעטף שחורים ויצא והלך לו ושלא נמצא בו פסול היה לובש לבנים ומתעטף לבנים ונכנס ומשמש עם אחיו הכהנים אחת בדרום דתנן אדישבעה שערים היו בעזרה ג' בצפון וג' בדרום ואחד במזרח שבדרום שער הדלקה שני לו שער אה הקרבן שלישי לו שער המים שבמזרח שער נקנור יושתי לשכות היו שם אחת בימינו ואחת בשמאלו אחת לשכת פנחס המלכש ואחת לשכת עושי חביתין אז שבצפון ישער ניצוץ או בנין אכסדרה היה ועלייה בנויה לו על גביו ושם כהנים שומרים מלמעלה ולוים מלמטה או ושלפנים הימנו החיל שני לו שער הקרבן שלישי לו שער בית המוקד ותניא איחמש טבילות ועשרה קדושין טובל כ"ג ומקדש בו ביום אכוכלן בקודש [על גג] בית הפרוה חוץ מוזה שהיתה בחול על גבי שער המים ובצד לשכתו היתה ולא ידענא אי לשכת פרהדרין בצפון ולשכת בית אבטינס בדרום או לשכת בית אבטינס בצפון ולשכת פרהדרין בדרום ומסתברא דלשכת פרהדרין בדרום הואי מאי טעמא מקדים קאי ומיסך את רגליו ומביל ואזיל לצפון וגמר חפינה ואתי לבית המקדש איועביד עבודה כולי יומא לבהדי פניא מדו עליה והדר אזיל לדרום ומביל ונייח דאי אמרת לשכת פרהדרין בצפון מקדים קאי ומיסך רגליו ואזיל לדרום ומביל וגמר חפינה ואתי לבית המקדש ועביד עבודה כוליה יומא להדי פניא מדו עליה והדר אזיל לדרום ומביל לא מצרחינן ליה מטרחין ומי מרח מטרחינן ליה כולי האי אלמא לא מטרחינן ליה מפי דאי צדוקי הוא ליפרוש אי נמי שלא תזוה דעתו עליו דאי לא תימא הכי נעבדינהו לתרווייהו בהדי הדדי אי נמי תסגי ליה בחדא: ואמרו לו אישי כהן גדול וכו': לימא תהוי תיובתא דרב הונא בריה דרב יהושע אדאמר רב הונא בריה דרב יהושע אהני כהני שלוחי דרחמנא נינהו דאי אמרת שלוחי דידן נינהו מי

צבית אצטנינס אשר שם ואזיל לבית המקדש וכו': **אלמא לא**. קושיא היא כלומר וכי לא טוב לך להטריחו מטרחינן ליה מדעת דאי לדוקי הוא ואינו ירח שמים לקבל עליו טורח המקדש ליפרוש מן הכהונה גדולה ולא יקבלנה מתחילה וטוב לנו שהרי הן משנין את עבודה כלקמן בשמעמין: **א"צ**. אפילו אדם כשר הוא טוב לנו להטריחו כדי שלא תזוה דעתו עליו להתגאות בכתר כהונה: **דאי לא סימא הכי**. או דלא צעיק לאטרומיה ליעבד שמי לשכיתוי צהדי הדדי: **לימא סיחוי**. מתני' דקתני אחת שלוחנו מיוצא דרב הונא כו': **הני כהני**. בהקצנת קרבנותיו או שלוחי דרחמנא נינהו ולא שלוחינו ונפקא מינה דאם הוא מודר הנאה ממנו מותר לו שיקריב עליו קרבנותיו כדתנן בנדרים (דף לה:):

שבעת ימים פרק ראשון יומא

יששם מדיחין טו (קדשי) קדשים. הא דאמרין לעיל (דף טו). שולחנות היו בעזרה להדיח עליהן הקדשים וכדכתיב בהדיא ציחוקאל (מ) י"ל דנשר קדשים מדיחין על השולחנות אבל קרבי קדשים שיש בהן פרס ומאיסי מדיחין אותם כלשכת המדיחין :‏

לשכת בית הפרוה. וא"ת מאי שנא דכי תנא להו זרישא נקט לשכת המלח ולשכת בית הפרוה ולשכת המדיחין וכי מפרש להו מפרש לשכת המדיחין והדר לשכת הפרוה וי"ל אי היו מפרש לשכת בית הפרוה זרישא היכי לימני ועל גגה היה כהן טובל כו' ואכתי לא קתני היכי סליק להמס להכי תנא לשכת המדיחין זרישא ומשם היתה מסיבה לגג בית הפרוה אמנס ראיתי במסכת מדות (פ"ה מ"ג) ושם מפרש לשכת הפרוה זרישא כי סידרא דרישא וגם במקלח ספרים שלנו יש כמו קן ככאן: מי

מה היתה משמשת אבא שאול יאומר לשכת כ"ג היתה אחורי שתיהן וגג שלשתן שוה לשכת הגולה שם היה בור הגולה והגלגל נתון עליו ומשם מספיקין מים לכל העזרה לשכת הגזית ישם היה סנהדרין של ישראל יושבת ודנה את הכהנים ומי שנמצא בו פסול היה לובש שחורים ומתעטף שחורים ויצא והלך לו ושלא נמצא בו פסול היה לובש לבנים ומתעטף לבנים ונכנס ומשמש עם אחיו הכהנים אחת בדרום דתנן אדישבעה שערים היו בעזרה ג' בצפון וג' בדרום ואחד במזרח שבדרום שער הדלקה שני לו שער אה הקרבן שלישי לו שער המים שבמזרח שער נקנור יושתי לשכות היו שם אחת בימינו ואחת בשמאלו אחת לשכת פנחס המלכש ואחת לשכת עושי חביתין אז שבצפון ישער ניצוץ או בנין אכסדרה היה ועלייה בנויה לו על גביו ושם כהנים שומרים מלמעלה ולוים מלמטה או ושלפנים הימנו החיל שני לו שער הקרבן שלישי לו שער בית המוקד ותניא איחמש טבילות ועשרה קדושין טובל כ"ג ומקדש בו ביום אכוכלן בקודש [על גג] בית הפרוה חוץ מהיתה בחול על גבי שער המים ובצד לשכתו היתה ולא ידענא אי לשכת פרהדרין בצפון ולשכת בית אבטינס בדרום או לשכת בית אבטינס בצפון ולשכת פרהדרין בדרום ומסתברא דלשכת פרהדרין בדרום הואי מאי טעמא מקדים קאי ומיסך את רגליו ומביל ואזיל לצפון וגמר חפינה ואתי לבית המקדש איועביד עבודה כולי יומא לבהדי פניא מדו עליה והדר אזיל לדרום ומביל ונייח דאי אמרת לשכת פרהדרין בצפון מקדים קאי ומיסך רגליו ואזיל לדרום ומביל וגמר חפינה ואתי לבית המקדש ועביד עבודה כוליה יומא להדי פניא מדו עליה והדר אזיל לדרום ומביל לא מצרחינן ליה מטרחין ומי מרח מטרחינן ליה כולי האי אלמא לא מטרחינן ליה מפי דאי צדוקי הוא ליפרוש אי נמי שלא תזוה דעתו עליו דאי לא תימא הכי נעבדינהו לתרווייהו בהדי הדדי אי נמי תסגי ליה בחדא: ואמרו לו אישי כהן גדול וכו': לימא תהוי תיובתא דרב הונא בריה דרב יהושע אדאמר רב הונא בריה דרב יהושע אהני כהני שלוחי דרחמנא נינהו דאי אמרת שלוחי דידן נינהו מי

צבית אצטנינס אשר שם ואזיל לבית המקדש וכו': **אלמא לא**. קושיא היא כלומר וכי לא טוב לך להטריחו מטרחינן ליה מדעת דאי לדוקי הוא ואינו ירח שמים לקבל עליו טורח המקדש ליפרוש מן הכהונה גדולה ולא יקבלנה מתחילה וטוב לנו שהרי הן משנין את עבודה כלקמן בשמעמין: **א"צ**. אפילו אדם כשר הוא טוב לנו להטריחו כדי שלא תזוה דעתו עליו להתגאות בכתר כהונה: **דאי לא סימא הכי**. או דלא צעיק לאטרומיה ליעבד שמי לשכיתוי צהדי הדדי: **לימא סיחוי**. מתני' דקתני אחת שלוחנו מיוצא דרב הונא כו': **הני כהני**. בהקצנת קרבנותיו או שלוחי דרחמנא נינהו ולא שלוחינו ונפקא מינה דאם הוא מודר הנאה ממנו מותר לו שיקריב עליו קרבנותיו כדתנן בנדרים (דף לה:): הכי

יומא

עין משפט ונר מצוה

צא א ב מיי פ"ה מהל' בית הנחירה הלכה י':
צו ג מיי פ"ו מהלכות ציאת מקדש הלכה יא:
צז ד מיי פ"ה מהלכות בית הנחירה הלכה ד:
צח ה שם הלכה י':
צט ו שם פ"ח הלכה ח:
ק ז מיי פ"ב מהלכות עבודת יוה"כ הלכה ב:
קא ח שם הלכה ג:
ט [מיי פ"ו מהלכות נדרים הלכה ה]:

מוסף רש"י

הני כהני. לענין הקצנת קרבנות, שלוחי דרחמנא נינהו. ולא שלוחי דידן, ומקא מינה למודר הנאה מכהן, שהסכן מותר להקריב קרבנותיו (קדושין כג.). שלוחי דידן. דנעלי קרבן (נדרים לה:).

רבינו חננאל

תנא ללמדו חפינה. אמר רב פפא ב' לשכות היו לו לכהן גדול אחת לשכת פרהדרין ואחת לשכת בית אבטינס אחת בצפון ואחת בדרום. אחת בצפון דתנן בסוף מדות שש לשכות היו בעזרה שלש בדרום ולשכת המלח כו'. שלש בצפון לשכת העין לשכת הגולה לשכת הגזית. לשכת העין אמר ר' אליעזר בן יעקב שכחתיו מה היתה משמשת. אבא שאול אומר לשכת כהן גדול היתה אחורי שתיהן וגג שלשתן שוה הנה אחת בצפון. ואחת בדרום דתנן במדות פ' ראשון שבעה שערים היו בעזרה ג' בצפון וג' בדרום ואחד במזרח שבדרום שער הדלק. שני לו שער הקרבן. שלישי לו שער המים. ותניא חמש טבילות ועשרה קדושין טובל כהן גדול ומקדש בו ביום וכולן בקדש אבית הפרוה ואחד במזרח שבדרום שער הדלק. שני לו שער לשכתו היתה. נחברו כי שתי לשכות היו לכהן אותו מביחו. ולשכת בית אבטינס שהיו מלמדין אותו שם חפינה. ולא נחברו לנו בהדיא איזוהי היא בצפון ואיזו היא בדרום. אמרו לו אישי כהן גדול (אני ואתה ושליח) [אנו שלוחין] בית דין ואתה שלוחינו כו'.

^[א] [נמצ' דר כה].

מיוחד לגולשי פורטל הדף היומי!

מתוך חוברת "המאור המבואר" - תמונות תלת-מימד על מסכת יומא,

באדיבות ארגון "מאורות הדף היומי".

התמונות מופיעות גם בגמרא המהודרת של "מאורות הדף היומי" בשיתוף "עוז והדר"

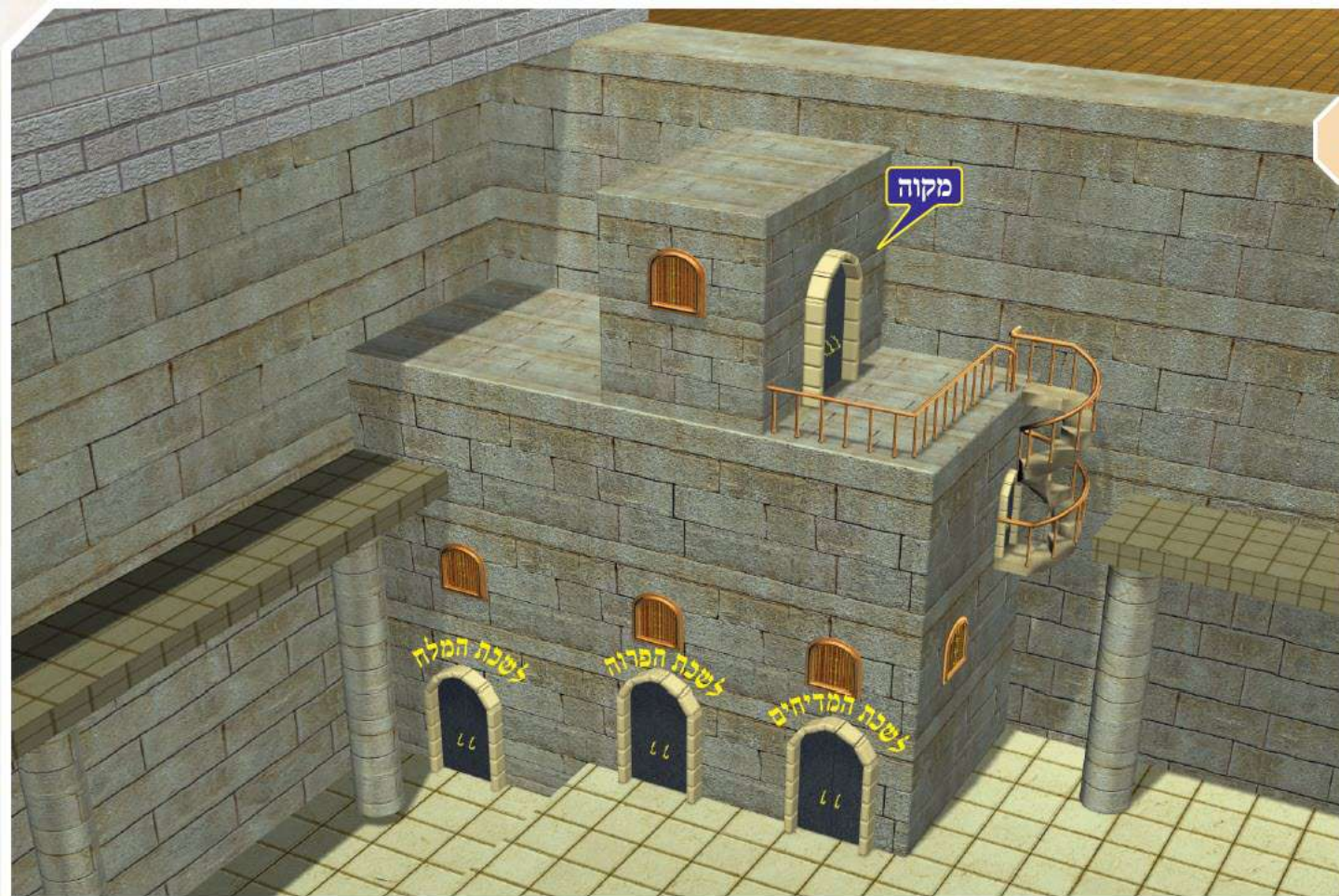
לרכישת הגמרא: 02-8043333

מיועד לשימוש פרטי/קבוצתי בלבד.

דף י"ט ע"א

44

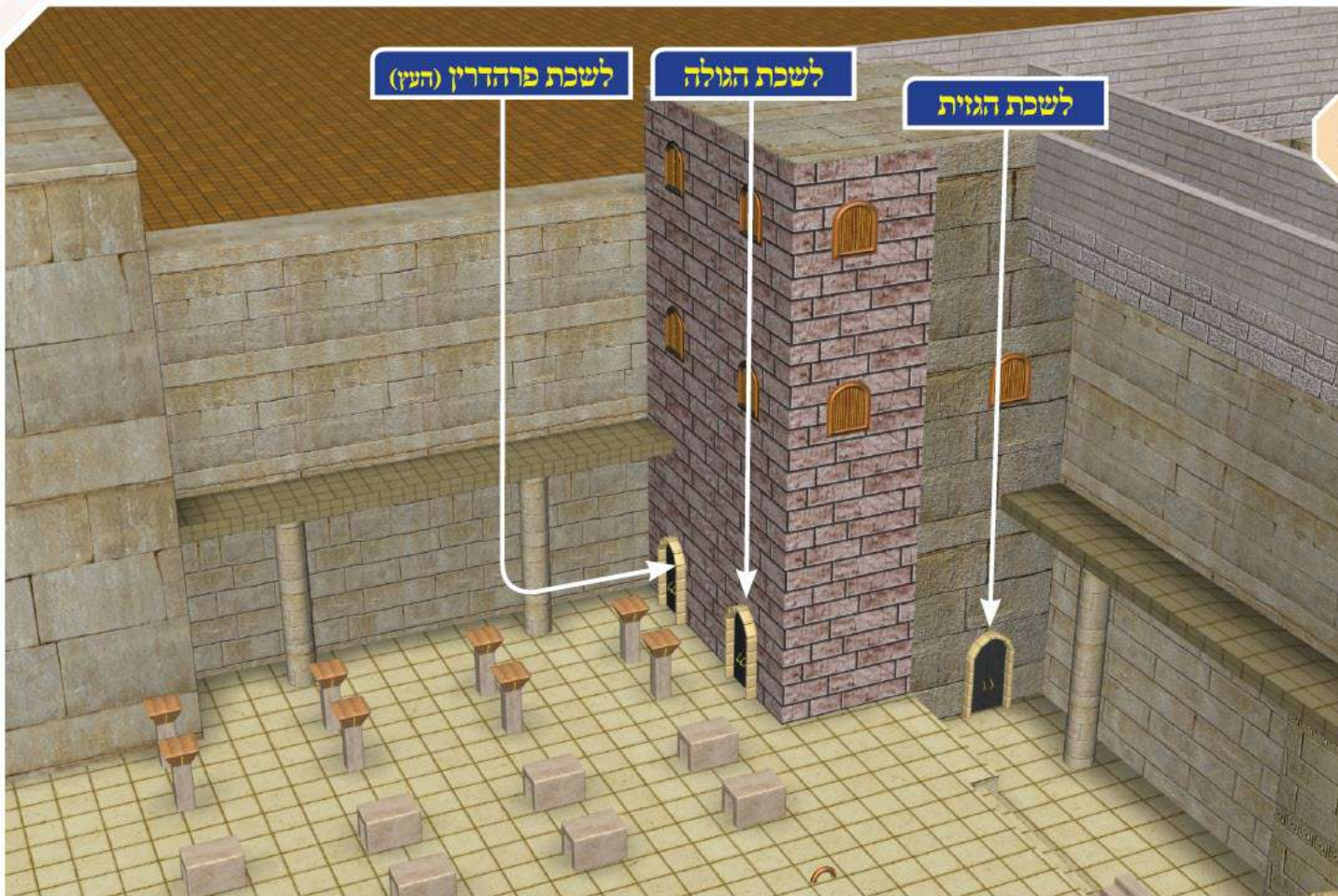
גמ', ו' לשכות היו
בעזרה, ג' בצפון וג'
בדרום. שבדרום לשכת
המלח, לשכת הפרוה,
לשכת המדיחין... ומושם
מסיבה עולה לגג בית
המזבח.

דף י"ט ע"א

45

גמ', ג' שבצפון: לשכת
העץ, לשכת הגולה, לשכת
הגזית... אבא שאול אומר:
לשכת כ"ג היתה אחורי
שתיהן, וגג שלשתן שזה.

דף י"ט ע"א

46

גמ', שבמזרח שער
נקנור. ושתי לשכות היו
שם. אחת בימינו ואחת
בשמאלו. אחת לשכת
פנחס המלביש, ואחת
לשכת עושי חביתין.

לשכת פנחס המלביש

לשכת עושי חביתין

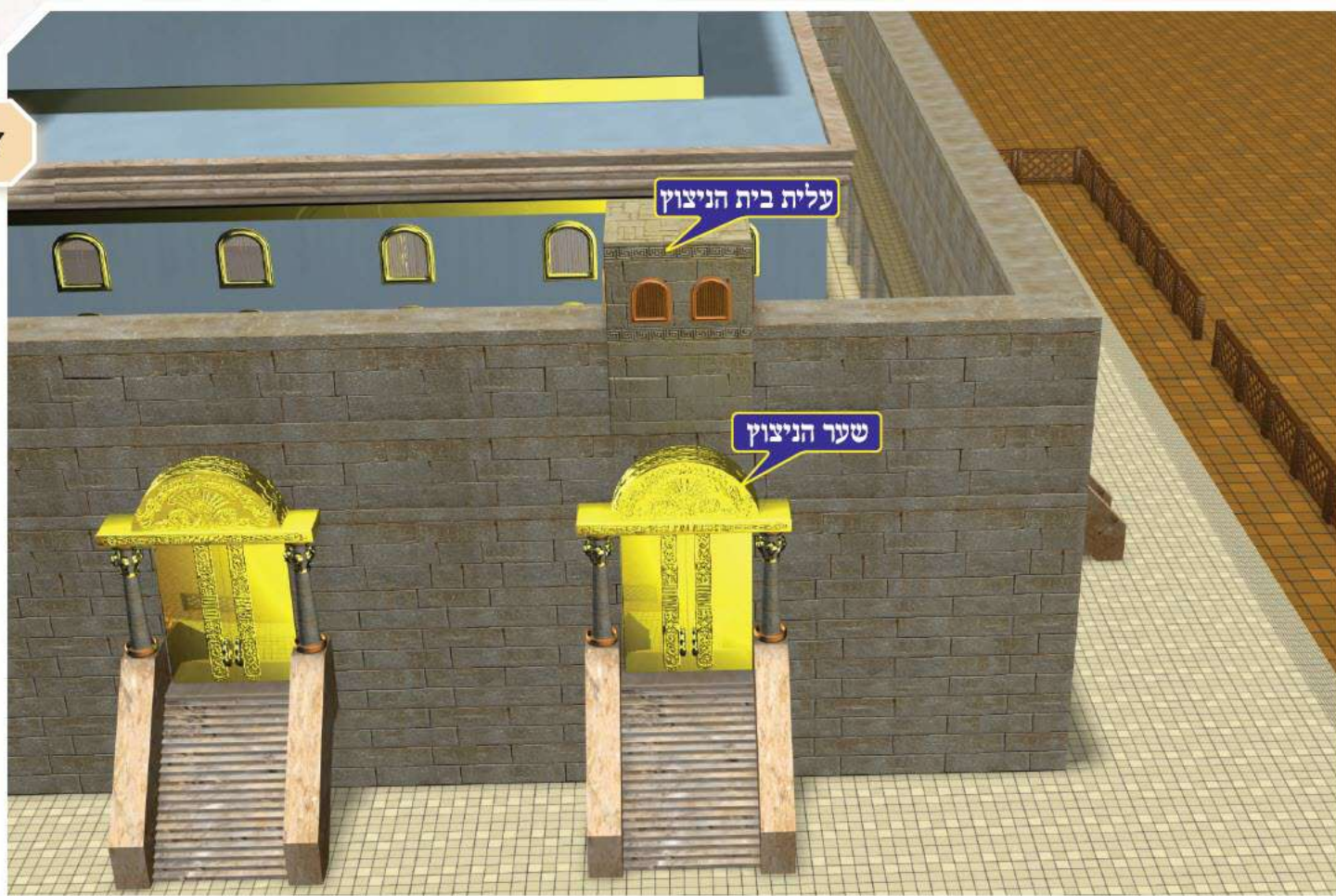

דף י"ט ע"א

47

גמ', שבצפון שער ניצוץ,
בנין אכסדרה היה ועליה
בנויה לו על גביו, ושם
כהנים שומרים מלמעלה
ולוים מלמטה.

בתמונה: מבט אל שער הניצוץ
מהר הבית.

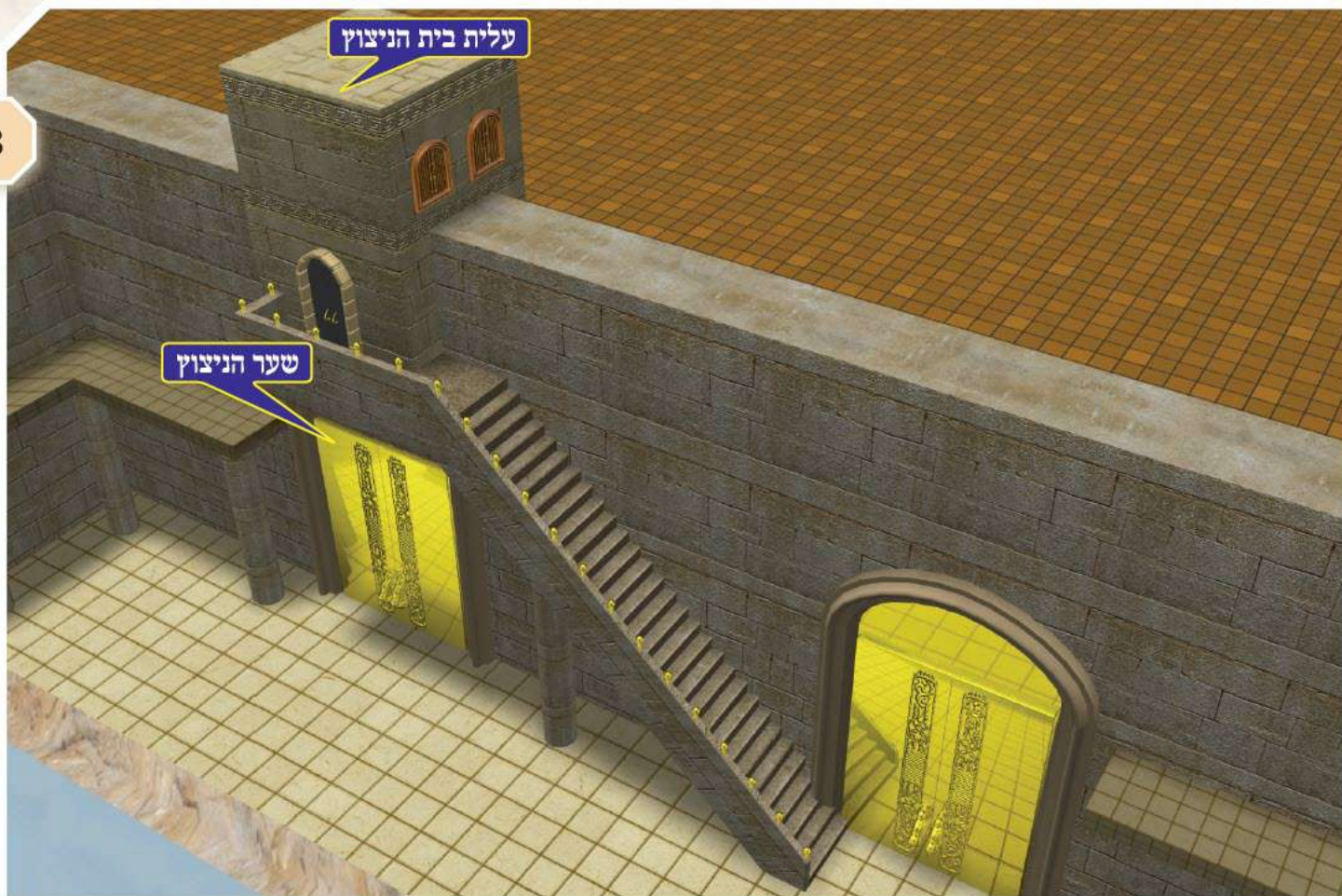

דף י"ט ע"א

48

גמ', שבצפון שער ניצוץ,
בנין אכסדרה היה ועלייה
בנויה לו על גביו, ושם
כהנים שומרים מלמעלה
ולוים מלמטה.

בתמונה: מבט אל שער הניצוץ
מתוך העזרה.

דף י"ט ע"א

49

גמ', חמש טבילות ועשרה
קדושין טובל כהן גדול
ומקדש בו ביום, וכולן
בקודש על גג בית הפרוה,
חוץ מזו (טבילה ראשונה)
שהיתה בחול על גבי שער
המים, ובצד לשכתו היתה.

